

Онщенко М.Л.

к.е.н., доцент, доцент кафедри управління

Сумський державний університет

Дутченко О.О.

к.е.н., старший викладач кафедри бухгалтерського обліку та оподаткування

Сумський державний університет

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

В сучасному світі інформація здійснює суттєвий вплив на всі галузі як виробничої, так і невиробничої сфери діяльності та є найбільш характерною особливістю розвитку відносин в розвинених країнах.

Інтелектуальна складова є основою для подальшого удосконалення науково-технічних та технологічних розробок із застосуванням принципово нових, прогресивних, інформаційних інструментів наукових досліджень. Це викликає потребу у системах управління, які б забезпечили досягнення світових стандартів виробництва на внутрішньому та зовнішніх ринках, що є можливим шляхом створення нових інформаційних технологій.

Інформатизація економічної сфери здійснює вплив на різні сфери суспільного життя – створюється матеріальна основа для автоматизації управлінських процесів, змінюються функції та структура управління, що в кінцевому результаті робить цей процес більш досконалим та продуктивним.

Розвиток інформатизації суспільства можна охарактеризувати наступними особливостями:

1. Інформаційний продукт забезпечує спільні потреби виробників та споживачів, налагоджуючи їх взаємодію як в процесі виробництва матеріальних благ, так і у процесі їх обміну [3].

2. В результаті удосконалених інформаційних технологій, виникають нові покоління комп'ютерної техніки та засобів зв'язку, відбувається оновлення програмного забезпечення. Відповідно розширюється і сфера інформаційних послуг, яка задовольняє потреби всіх підприємств та приватних осіб.

3. Інформація все більше забезпечує потреби могутніх транснаціональних корпорацій, переміщаючи нові знання з більш економічно розвинутих регіонів в менш розвинені, тим самим забезпечуючи можливість ТНК отримувати надприбутки, залучати нових економічних суб'єктів до процесу міжнародного поділу праці.

4. З розширенням сфери застосування інформаційного продукту та послуг як по горизонталі, так і по вертикалі відбувається згладжування відмінностей між інформаційним продуктом та засобами, які використовуються в побуті, а також між окремими режимами роботи. [1, с. 145-159].

Глобальна фінансово-економічна криза внесла корективи в розвиток світової економіки і поставила перед розвиненими країнами завдання модернізації високотехнологічних секторів їх економік. На світовий ринок інформаційних послуг стали проникати компанії країн, що розвиваються і країн з перехідною економікою. Ці процеси стали можливі завдяки демонополізації інформаційних ресурсів, каналів інформаційного обміну та змін в регулюванні виробництва інформаційних послуг і їх реалізації на світовому і внутрішньому ринках.

Світовий досвід свідчить про необхідність формування вітчизняної моделі надання інформаційних технологій та послуг, що дозволить підвищити продуктивність суспільної праці за рахунок впровадження високопродуктивної техніки та використання передових інформаційних технологій.

Український ринок ІТ щоденно стикається з багатьма проблемами: низька потреба економіки в розробках в області інформаційних технологій через залежність країни від сировинних ринків; недостатній рівень впровадження інформаційних технологій в економіці, що обмежує розмір внутрішнього ринку наукомісткої продукції; недостатня розвиненість інноваційної інфраструктури в цілому в країні; низький рівень правозастосування в сфері інформаційних технологій, захисту інтелектуальної власності.

Доходи вітчизняного ІТ – бізнесу переважно мають іноземне походження – українські розробники співпрацюють з США, Великобританією, Німеччиною, Канадою, Ізраїлем, Швецією та Швейцарією.

За даними Державної фіскальної служби, сума сплачених ІТ - компаніями податків в 2014-2017 роках щорічно зростала на 27% і зараз досягла 4,1 млрд. гривень. У 2018 році ця тенденція збереглася.

Також значна кількість ІТ – фахівців співпрацюють з компаніями за контрактом в якості фізичних осіб-підприємців і самостійно сплачують єдиний податок. Обсяг його надходжень зріс в середньому на 58,8% протягом 2014-2017 років і становив 3,2 млрд. гривень в 2017 році. Відповідно до проведеного в рамках дослідження опитування, оплата послуг фахівців – це 80-85% витрат компаній [2].

Формування інформаційної економіки дозволить підвищити продуктивність праці за рахунок впровадження ІТ. Інформація стає одним з основних стратегічних ресурсів економіки. Основою «інформаційного суспільства» виступає інформаційне підприємництво. Для підвищення ефективності бізнесу необхідно створювати системи, які зможуть використовувати досвід, ідеї підприємців та працювати в системі «організація-інформаційна інфраструктура». Інформаційний комплекс слід розглядати як сектор інформаційних продуктів, послуг та технологій, інформаційну індустрію. Розвиток ринкової інфраструктури на базі ІТ забезпечить принципово нові можливості економічного розвитку, зростання продуктивності праці, вирішення соціальних та економічних проблем, становлення якісно нових суспільних відносин. В Україні надання послуг з ІТ здійснюється у формі аутсорсингу, в сферах програмного забезпечення, ІТ-сервісу, інтернет-продажу. Перспективи подальших досліджень знаходяться в площині своєчасного впровадження нових рішень для бізнесу, таких як ІТ-аутсорсинг, технології третьої платформи і конвергентна інфраструктура, що дозволить знизити витрати і підвищити ефективність будь-якого підприємства, залишатися конкурентоспроможним.

Список використаних джерел

1. Друкер, Питер Ф. Задачи менеджмента в XXI :пер. с англ.. : уч. пос. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2007. – 288 с.
2. IT – індустрія вийшла на 2 місце в українському експорті послуг – дослідження. Українська правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2018/10/30/642128/> (дата звернення: 25.05.2019)
3. Социально-экономические проблемы информационного общества коллективная монография / под ред. Л.Г. Мельника. – Сумы: Университетская книга. 2005. – 430 с.